

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

I při rozhodování o vazbě je nutno dodržovat zásadu „rovnosti zbraní“

Ústavní soud svým náležením sp. zn. IV. 1463/18 ze dne 31. července 2018 usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. dubna 2018 sp. zn. 44 To 169/2018, a to pro rozpor s čl. 8 odst. 1, 2 a 5, čl. 37 odst. 3 a 38 odst. 2 Listiny. Tento rozpor byl shledán v porušení zásady kontradiktornosti řízení, kdy obviněnému (dále jen „stěžovateli“) nebylo umožněno vyjádřit se k procesnímu návrhu druhé strany – státní zástupkyně.

Proti stěžovateli je vedeno trestní stíhání. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 7 (dále jen „obvodní soud“) byl stěžovatel vzat do vazby podle § 67 písm. b) trestního řádu (koluzní vazba). Proti tomuto usnesení podala státní zástupkyně stížnost, jelikož nesouhlasila se závěrem obvodního soudu, který neakceptoval její návrh na vzetí do vazby také z důvodu podle § 67 písm. c) trestního řádu (předstížná vazba). Stížnost podal i obhájce stěžovatele, který se ale vyjadřoval výhradně ke koluzní vazbě. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) na neveřejném zasedání zrušil usnesení obvodního soudu a rozhodl tak, že se stěžovatel bere do vazby z důvodů podle § 67 písm. b) a c) trestního řádu. Obhájce stěžovatele po výslechu poškozené podal návrh na propuštění z vazby, jelikož měl za to, že tím odpadl důvod trvání koluzní vazby. Až přípisem městského soudu mu bylo sděleno, že bude o jeho návrhu informován městský soud, který projednává stížnost proti usnesení o vzetí do vazby, kterou podalo i státní zastupitelství. Obratem požádal o zaslání stížnosti státního zástupce, která nebyla obhajobě vůbec zpřístupněna. Usnesením státní zástupkyně bylo rozhodnuto o pomnutí důvodu koluzní vazby. Po podání ústavní stížnosti obvodní soud zamítl žádost stěžovatele o propuštění z koluzní vazby a rozhodl o ponechání stěžovatele v předstížné vazbě. Stěžovatel proti tomuto usnesení podal stížnost, která byla městským soudem zamítnuta. Ve svém vyjádření k ústavní stížnosti obvodní soud uvedl, že trestní řád nestanoví povinnost doručovat obviněnému či jeho obhájci návrh státního zástupce na vzetí do vazby.

Ústavní soud shledal ústavní stížnost v části týkající se porušení procesních práv při rozhodování o vazbě důvodnou. Zdůraznil, že součástí práva na spravedlivý proces je také kontradiktornost řízení a procesní rovnost účastníků řízení, z kterých plyne právo všech účastníků řízení rovnocenně působit na rozhodující soudní orgán, což platí i pro trestní (vazební) řízení. Také je nutno v trestním (vazebním) řízení důsledně naplňovat právo vyjádřit se, zaručené čl. 38 odst. 2 Listiny, jehož součástí je také právo být seznámen s každým podáním nebo stanoviskem, jejichž účelem je ovlivnit rozhodování soudu, a k těmto mít také možnost se vyjádřit. V trestním řízení je pak v případě podání stížnosti proti rozhodnutí soudu realizace těchto práv vykonávána prostřednictvím § 146 odst. 2 písm. c) trestního řádu, který stanoví povinnost soudu prvního stupně doručit opis stížnosti státnímu zástupci a osobě, která by mohla být rozhodnutím o stížnosti přímo dotčena, a to však za zákonného předpokladu "je-li to potřebné". Ústavní soud připouští, že mohou nastat situace, kdy doručení opisu stížnosti státního zástupce není potřebné (např. je-li zřejmé, že bude stížnost z formálních důvodů bez věcného přezkumu zamítnuta, nebo jde o blanketní stížnost), což ale není tento případ. Spojení „je-li to potřebné“ je nutno vykládat restriktivně a v kontextu práva na spravedlivý proces, resp. práva na rovnost účastníků (rovnost zbraní) a práva na vyjádření, přičemž je zřejmé, že míra potřebnosti se bude v tomto ohledu lišit v závislosti od toho, zda má být opis stížnosti zaslán státnímu zástupci, obviněnému či jiné osobě dotčené rozhodnutím.

Jelikož stížnost státní zástupkyně nebyla v tomto případě blanketní, byla alespoň stručně

odůvodněna a nebyla zjevně procesně nepřijatelná, bylo s ohledem na význam vazebního rozhodování a možnost zhoršení postavení obviněného nutné považovat doručení opisu této stížnosti za „potřebné“ dle § 146 odst. 2 písm. c) trestního řádu. Jelikož se tak nestalo a stěžovatel tak neměl jakoukoli možnost brojit proti stížnostním námitkám státní zástupkyně vztahujícím se k důvodům vazby předstížené, došlo tím k zásahu do jeho základních práv, a Ústavní soud proto usnesení městského soudu zrušil.

Právní věta:

V případě podání stížnosti proti usnesení o vzetí do vazby ze strany státní zástupkyně, která není blanketní, je alespoň stručně odůvodněna a není zjevně procesně nepřijatelná, je s ohledem na význam vazebního rozhodování a možnost zhoršení postavení obviněného vždy nutné považovat doručení opisu této stížnosti za "potřebné" dle § 146 odst. 2 písm. c) trestního řádu, neboť neinformování obviněného o takovém procesním úkonu protistrany a neudělení prostoru k vyjádření je porušením zásady kontradiktornosti řízení a práva vyjádřit se zaručených čl. 37 odst. 3 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Úplné znění nálezu je k dispozici >>> [zde](#).

JUDr. Tomáš Lichovník,
soudce Ústavního soudu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)